

DE REFORMATIE

Weekblad tot ontwikkeling van het Gereformeerde leven

Onder redactie van Prof. Dr. F. J. J. Buijendijk, Dr. K. Dijk, Dr. V. Hepp en Dr. B. Wielenga

Medewerkers: Dr. H. A. van Andel, Solo; J. van Andel, 's-Gravenhage; N. Baas, Amsterdam; Prof. Dr. H. Bayne, Amsterdam; Dr. Henry Beets, Grand Rapids, Mich., N.-A.; Dr. Joh. C. Breen, Amsterdam; Prof. Dr. F. W. Groenheide, Amsterdam; Dr. W. G. Harrenstein, Medan; Prof. Dr. T. Hoekstra, Kampen; Dr. G. Keizer, Tiel; Dr. B. A. Knoppers, Almelo; Dr. J. G. Kunst, Arnhem; Dr. H. W. Laman, Assen; Dr. C. Lindeboom, Amsterdam; Prof. Dr. S. O. Lea, Voorburg; Dr. F. C. Meijster, Rotterdam; Dr. J. C. de Moor, Amsterdam; Prof. Dr. J. Ridderbos, Kampen; Dr. J. C. Rullmann, Utrecht; Dr. K. Schilder, Gorinchem; J. Schouten, Rotterdam; Dr. W. J. A. Schouten, Kampen; Dr. J. Thüs, Meppel; Dr. H. W. van der Vaart Smit, 's-Graveland; Dr. D. H. Th. Vollenhoven, Oostkapelle; Dr. J. de Vries, Tilburg; Dr. J. D. Wielenga, Anna Jacoba-Polder; Mr. J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:
Dr. V. HEPP, Paul Krugerstraat 55, Watergraafsmeer.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.

Abonnement: f 1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f 7.50 (voor Amerika 3 Dollar) per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. Reclames: 75 ct. per regel.

INHOUD: Het jaar 1920. — Uit de Schrift: Rust na onrust (Psalm 73: 28). — Kerkelijk Leven: De Gezangenkwestie ter Synode. — Uit het Politiek en Sociale Leven: De Crisis. Populair wetenschappelijke schetsen. De taak der natuurwetenschap. — Zending en Evangelisatie: Geestelijke nood in de Centrale landen. — Literatuur en Kunst: Moderne Letterkunde en Chr. Opvoeding XIII. — Stemmen uit onze Kerken. — Kerknieuws

HET JAAR 1920.

Het jaar, dat thans ten avond neigt, kan misschien niet beter getypeerd worden dan door het woord van Hizkia: er is geen kracht om te baren (Jes. 37: 3).

De wereld hunkert naar nieuwe geboorte. Zij snakt naar herstel. Zij schreit nog altijd het ontzettende leed, dat ze nu sinds jaren lijdt uit. Maar zij heeft het vermogen niet nieuwe toestanden te scheppen.

Dit jaar was rijk aan vergeefsche pogingen. Te Genève kwamen de volkeren samen om een bond te stichten. Het kind was tot aan de geboorte gekomen. Maar de barenskracht ontbrak. Want wat er nu te voorschijn kwam was de karikatuur van een Volkerenbond. Een eerste mogendheid als de Verenigde Staten b.v. doet niet mede. Lloyd George stelt echter als noodzakelijke voorwaarde voor beperking der bewapening, dat Amerika alsnog tot den bond zal toetreden. Zoo worden de voordeelen, die zulk een samengaan der verschillende staten had kunnen opleveren in nadeelen verkeerd. Want het onderlinge twistvuur wordt er slechts door gevoeld.

Dit kan niet sterk genoeg bejammerd. Zeker, velen in onze kringen hebben met een Volkerenbond niets op. Sommigen zien er zelfs iets zondigs in. Toch moet daar sterk tegen worden opgekomen. De christenen dienen de idee van een Volkerenbond juist het krachtigst te steunen.

Iets anders zou het zijn, als zij den droom van het pacifisme gingen meedroomden. Wie van den Volkerenbond verwacht, dat hij in de toekomst allen oorlog onmogelijk zal maken, rekent niet met de Schrift. Daar wordt ons voorspeld, dat de laatste dagen zich zullen kenmerken door oorlogen en geruchten van oorlogen en ten tijde van den Antichrist zullen naar luid van Daniëls profetie, de oorlogsbliksemen niet van de lucht zijn. Maar dat is voor den christen geen reden om niet uit alle macht te trachten toekomstige oorlogsgevaaren te bezweren. Het is er mee als met den dood. Ieder weet, dat hij moet sterven. Toch rust op hem de plicht alle middelen aan te grijpen, waarmee de dood kan worden bestreden.

Daarom hebben wij als Schriftgeloovigen de voorloopige mislukking van den Volkerenbond te betreuren.

En dit symptoom staat in oorzakelijk verband met de geheele internationale, oeconomische, geestelijke, zedelijke gesteldheid.

Dat het bolsjewistisch bewind zich ook dit jaar in Rusland kon staande houden is meer dan tekenend. Mannen van onverdachte trouw verzekeren, dat de Russen over 't algemeen de roode terreur erger dan moede zijn. Maar ze zien geen oplossing. Ze hebben geen plan. Avonturiers komen wel met voorstellen. Maar de mannen van doorzicht onthouden er hun placet aan. Dat rijk met zijn talloze nog onaangeboorde bronnen is de bedelaar der wereld geworden. Het is echter niet zulk een machteloosheid geslagen, dat het zelfs de bedelkunst niet verstaat. Het komt telkens zonder aalmoes thuis en lijdt harden honger.

De zegeningen van het bolsjewisme worden dan ook begrijpelijk genoeg door geen ander land begeerd, welke listige en geniale propaganda er ook voor gevoerd wordt. Maar waar ter wereld kan de toestand bevredigend heeten? Waar roept men

niet om het nieuwe, dat maar niet komen wil? Waar worden geen middelen beraamd, die geen uitkomst brengen?

In enkele landen wisselde de regeringsvorm op nieuw, andere werden geteisterd door ministerieele crisissen, toch kwam er weinig verandering in den gemeenen loop van zaken. De volkerenhemel wil nog maar niet opklaren.

Daarbij komt de oeconomische malaise, die zich over heel de wereld uitbreidt. Welk een herstellende kracht werd er niet toegekend aan het medicijn van de „prijsdaling"! De prijsdaling is gekomen. Van Japan breidde zij zich uit over Amerika, Engeland, Frankrijk en heeft zij ook ons bereikt. En wat was het eerste gevolg? Toeneming van werkloosheid. Ondergang van menige industrie. Verspeling soms van alle oorlogswinst. Ondernemingen staan op het springen. Als het nog een poosje zoo doorgaat, dan breekt de grootste financiële crisis uit, die sinds menschenheugenis is beleefd. Aan den anderen kant wordt ook zonder prijsdaling de toestand onhoudbaar.

Oeconomen zinnen zich moe. Er dringen zich genoeg ideeën aan hen op. Maar tot verwerkelijking zien zij geen kans. Het oude rijm wordt wel niet woordelijk, maar dan toch zekelijk als zeurig refrein herhaald:

Och, waren alle menschen wijs
En wilden daarbij wel!

Doch men leeft nu eenmaal in een wereldje, waar de wijzen met een lantaarn zijn te zoeken. En daarop stooten alle theorieën stuk. Er is geen kracht om te baren.

Hoe defect de machine der samenleving is, toont misschien wel het schrilste de epidemische woningnood.

In de laatste Economische Statistische Berichten rekende een deskundige uit, dat wij zeven woningproductiejaren ten achter zijn geraakt. Tot 1940 wordt in totaal een productie van één miljoen honderd vijfduizend woningen vereischt of gemiddeld vijf en vijftig duizend woningen per jaar.

En wie daarmee vergelijkt de onnoozele duizendtallen van woningen, die in werkelijkheid worden bijgebouwd, begrijpt niet waar het heen moet.

Socialistische wetgevers zoeken een voornaam deel van de schuld in arbeidsschuheid.

Een golf van luiheid is over de menscheid heengeslagen.

Het egoïsme ondermijnt sterker dan ooit de sociale gezindheid.

Zucht naar genot verteert de werkkraft. Men ziet wel in, dat er kentering komen moet.

Maar van wien zal de stoot uitgaan? Wie zal leiding geven?

Er is geen kracht om te baren.

Wij lieten het staatkundige en het oeconomische in onze beschouwing vooropgaan.

Maar met het religieuze en zedelijke leven is het al niet rooskleuriger gesteld.

Ontegenzeggelijk voelen steeds meerderen zich door het materialisme bedrogen. Toch vormen zij nog een zwakke minderheid. Te zwakker, omdat zij niets hebben om er op deugdelijke basis tegenover te stellen. Wie meende, dat de oorlog opruiming zou houden van verschillende ismen, kan zijn profetenmantel wel opbergen. Zij tierden weliger dan ooit te voren. In Engeland b.v. hebben mannen van naam zich tot het spiritualisme bekeerd en schijnt deze richting een bloeitijd tegen te gaan.

Het zoeken en tasten of men het ook vinden mocht, is dit jaar onwederlegbaar toegenomen.

Er zijn weer tal van altaren voor onbekende goden gebouwd.

Maar het schriftuurlijk christendom heeft de leiding niet hernomen.

De zedelijkheid heeft zich niet bewogen in klim-

mende lijn. In Duitschland stijgt het getal buitenechtelijke geboorten en zelfmoorden geducht. Al-lerwege werd het zedelijk gevoel afgestompt.

Er werd ook tegen geprotesteerd.

Er werden correctieven aan de hand gedaan. Maar... er is geen kracht om te baren.

Of er dan ook geen lichtpunten zijn?
Gelukkig wel.

HEPP.

Aan onze Lezers.

Laat mij U namens de Redactie met een zegen-groet voor het komende jaar mogen tegentreden.

Hebben wij ons in 's Heeren kracht opgemaakt om aan de reformatie onzer kerken en de ontwik-keling van het Gereformeerde leven te arbeiden, wij houden vast aan ons ideaal.

Ons blad maakte een buitengewoon voorspoedi-gen opgang.

Het ging er met wondere snelheid in.

De Redactie hoopt van haar zijde alles te doen, wat in haar vermogen is, om het aan zijn doel te doen beantwoorden.

Zij vond de predikanten Meijster, Kuyper (van Haarlem), Van Arkel en Schilder, mannen van ge-liefden naam in onze kerken, bereid met haar de rubriek „Uit de Schrift" te verzorgen.

Twee nieuwe rubrieken zullen worden geopend n.l. „Onderwijs en Opvoeding" en „Populair-we-tenschappelijke Schetsen".

Ook zal getracht worden een feuilleton van let-terkundige waarde (geen vertaaltwerk) te verkrijgen.

Onder de artikelen, die ons voor de komende maanden zijn toegezegd, wil ik noemen „De Reor-ganisatie der Catechisatie" van prof. Hoekstra, „De Critiek der Ouderen" van Dr. Dijk, „Kerkelijke Vrij-heid" van Dr. Ferwerda.

Worde door gezen arbeid de kerk des Heeren godiend en de komst van onzen Heere Jezus voor-bereid.

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

Rust na onrust.

(Oudejaarsavond.)

Maar mij aangaande, het is mij goed,
nabij God te wezen. Ps. 73: 28.

Nauwelijks zijn de laatste blijde klanken van onze Kerstliederen verstomd, of met gansch an-dere stemmingen des harten zien we den Oude-jaarsavond naderen.

Ernstige, vaak sombere gedachten komen bij ons op. Als een schaduw vlood een jaar van ons leven heen. In de donkere diepte der eeuwen gleed het weg; telkens een druppel, een oogenblik, viel in dien bodenlozen afgrond onhoorbaar neer; zon-der eenige onderbreking ging het voort, drup na drup. Meer dan één en dertig miljoen maal trilde de secundewijzer een streepje verder, en zoo'n klein oogenblikje tusschen twee streepjes — dat was uw tijd, méér tegelijk werd u niet toever-trouwd. Maar die lange, lange draad is toch geheel door uw hand gegaan en nu voelt ge weer een knoop — want de maat van het jaar is volgeme-ten, en rusteloos trekt die draad weer verder.

Hoe verschillend onze ervaringen in het afge-loopen jaar ook waren, hierin komen we allen overeen, dat we aan het eind de vraag stellen: waar is het gebleven? Hoe weinig jaren zijn het deel des menschen op aarde. En als nu zoo'n groot jaar zoo snel vervliegt, hoe spoedig zullen we den eindpaal hebben bereikt?

Maar — de Oudejaarsavond mag ons niet vin-den in sentimenteel gedroom. Onder alle soorten van nagemaakte vroomheid is die van den Oude-jaarsavond een van de meest oppervlakkige — bij 'tweemoedig mijneren en het wegpinken van een traan.